

**Odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti
s chorobou COVID-19 spôsobenou koronavírusom SARS-CoV-2 pre poskytovanie
klinickej mikrobiológie mobilným odborným miestom**

Číslo: S08053-2020-OZS

Bratislava: 1. apríl 2020

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) podľa § 45ods. 1 písm. b) zákona č.576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva toto odborné usmernenie ako iniciatívny materiál za účelom usmernenia pre poskytovanie klinickej mikrobiológie mobilným odborným miestom.

Článok I

Úvodné ustanovenia

Toto odborné usmernenie špecifikuje zriaďovanie, prevádzku a činnosť mobilného odberového miesta (ďalej len „MOM“), personálne zabezpečenie MOM, materiálno-technické vybavenie MOM, odberové sety, odberový materiál, postup pri odbere a transporte nasopharyngeálneho výteru, bezpečnosť MOM, využitie aplikácie Národného centra zdravotníckych informácií, indikácie testovania a smerovanie pacienta po odbere.

Článok II

Mobilné odberové miesto

- (1) MOM sa zriaďuje pri ústavnom alebo ambulantnom zdravotníckom zariadení. Personálne a materiálno - technicky ho zabezpečuje zriaďovateľ odberového miesta.
- (2) Zriaďovateľ odberového miesta je
  - a) poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorý je držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická mikrobiológia, ktorý vykonáva odbery pre svoje laboratórium alebo má

zabezpečené vykonávanie výkonov klinickej mikrobiológie na základe zmluvného alebo iného právneho vzťahu s ÚVZ SR,

- b) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý je držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická mikrobiológia, ktorý vykonáva odbery pre svoje laboratórium alebo má zabezpečené vykonávanie výkonov klinickej mikrobiológie na základe zmluvného alebo iného právneho vzťahu s ÚVZ SR.

- (3) Bezpečnostnú a logistickú podporu zriaďovateľovi poskytujú na základe záverov Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „MO SR“) alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“).

- (4) Minimálne materiálo-technické vybavenie MOM je uvedené v prílohe č. 1.

- (5) Minimálne personálne zabezpečenie MOM tvorí:

- a) jeden lekár, alebo
- b) jeden lekár a jeden zdravotnícky pracovník, alebo
- c) dvaja laboranti, alebo
- d) dve sestry a
- e) dve osoby pred MOM, ktoré zabezpečujú smerovanie pacientov na základe Klinického protokolu ŠPDTP - Klinický manažment podozrivých a potvrdených prípadov COVID-19.

- (6) Na MOM sa vykonáva odber priamo alebo z auta prítomnými zdravotníckymi pracovníkmi. Zriaďovateľ MOM zabezpečí odvoz alebo testovanie vzoriek do ÚVZ SR, ktorý má kapacitu na vykonanie 1000 vzoriek denne. Po naplnení kapacity zriaďovateľ zabezpečí odvoz vzoriek k najbližšiemu poskytovateľovi alebo odovzdá vzorky na zvoz najbližšiemu poskytovateľovi. Testovanie vykonáva ÚVZ SR alebo poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý je držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická mikrobiológia. .

- (7) Zoznam MOM bude denne aktualizovaný a uvedený na webovej stránke <https://www.korona.gov.sk/> a webovej stránke MZ SR (<https://www.health.gov.sk/COVID-19>).
- (8) Zoznam aktuálnych MOM ku dňu 30.03.2020 je uvedený v prílohe č. 2.

Článok III

Odberové sety

Odberové sety sú totožné s odberovými súpravami na humánnu chrípku. Odberové sety poskytuje na žiadosť zriaďovateľa MOM Národné referenčné centrum pre chrípku (ďalej len „NRC pre chrípku“) na ÚVZ SR v Bratislave, na oddelení lekárskej mikrobiológie na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, v Košiciach a v Trenčíne. Obsahujú dva sterilné vatové tampóny, skúmavku so zmrazeným odberovým médiom a žiadanku na vyšetrenie vzorky. Minimálna zásoba odberných setov na odbernom mieste je 1,5 násobok maximálnej dennej kapacity daného odberného miesta.

Článok IV

Odberový materiál

- (1) Odberový materiál zahŕňa bunky epitelu dýchacích ciest získané výterom alebo výplachom horných a dolných dýchacích ciest.
- (2) Najvhodnejšie je odoberať odberový materiál v prvých dňoch po nástupe klinických príznakov respiračného ochorenia, v tomto období je najväčšia pravdepodobnosť záchytu vírusu.
- (3) Odber nie je vhodné uskutočniť pred nástupom klinických obrazov, kedy množstvo vírusových častíc v organizme pacienta ešte nemusí dosahovať detekovateľnú hladinu, v čase odznievania klinických príznakov, kedy sa v organizme pacienta už nemusí nachádzať dostatočné množstvo vírusových častíc, aby ich bolo možné stanoviť.

Článok V

Postup pri odbere a transporte nasopharyngeálneho výteru

Pri odbere a transporte nasopharyngeálneho výteru je potrebné dodržiavať nasledovný postup:

- a) Rozmraziť odberové médium v skúmavke.
- b) Urobiť odber za sterilných podmienok.
- c) Výter je najvhodnejšie robiť ráno nalačno, bez predchádzajúceho použitia kloktadiel, zubnej pasty alebo iných dezinfekcií, použitia cigariet alebo vapovania.
- d) Pacient pred výterom zakašle a vysmrká sa. Prvým vatovým tampónom zotrieť krúživým pohybom podnebné oblúky bez dotyku mandlí. Druhým vatovým tampónom vytrieť sliznicu zadnej časti nosovej klenby cez obe nosné dierky.
- e) Vložiť obidva tampóny do skúmavky s odberovým médium a ich konce zalomiť o okraj skúmavky tak, aby sa skúmavka dala uzavrieť zátkou. Obidva tampóny musia byť ponorené v médiu.
- f) Zaslať skúmavku s odobratou vzorkou do NRC pre chrípku ÚVZ SR alebo poskytovateľovi klinickej mikrobiológie vykonávajúceho diagnostiku SARS-CoV-2 po naplnení kapacít NRC pre chrípku ÚVZ SR podľa zriaďovateľa MOM čo najskôr po odbere. Prepravovať pri teplote +4°C, najvhodnejšie v termoboxe s ľadom, nezmrazovať.
- g) Zabaliť vzorku biologického materiálu podľa návodu na balenie biologického materiálu na transport do zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek.
- h) Spracovať COVIDPASS ID prostredníctvom mobilnej aplikácie „Moje ezdravie“, webového formuláru na stránke <https://www.korona.gov.sk/> alebo Call Centra 0800 22 12 34. Technické a procesné kroky sú popísané v článku VII.

Článok VI

Bezpečnosť MOM

Bezpečnosť MOM koordinuje zriaďovateľ. V prípade potreby ochrany objektu alebo priestoru žiada o pomoc MZ SR, ktoré požiadajú zložky MV SR, MO SR, pričom vždy je v objekte MOM minimálne jeden vojak a jeden policajt.

Článok VII

Aplikácia Národného centra zdravotníckych informácií

- (1) NCZI pre potreby riadenia celého logistického procesu využíva riešenie Moje zdravie. Moje zdravie pozostáva z mobilných aplikácií, webového rozhrania a používateľskej aplikácie pre správu. Každý občan/pacient má možnosť si na svoje mobilné zariadenie stiahnuť aplikáciu moje zdravie alebo sa dostať k webovému rozhraniu cez <https://www.korona.gov.sk>.
- (2) Každý pacient, u ktorého bola identifikovaná potreba vykonania vyšetrenia v súvislosti s podozrením na chorobu COVID-19 spôsobenú koronavírusom SARS-CoV-2 bude evidovaný v aplikácii Moje zdravie.
- (3) Evidenciu vykonáva ošetrojúci lekár pacienta, Call Centrum 0800 221 234, pacient sám pomocou mobilnej aplikácie Moje zdravie alebo pomocou formulára publikovaného na webovej stránke <https://www.korona.gov.sk/>.
- (4) Požiadavky, ktoré zaevidovali pacienti samostatne môže overiť Call centrum NCZI, ktoré môže požiadavku doplniť o údaje zistené v rozhovore s pacientom, prípadne môže korigovať pacientom zadané údaje.
- (5) Call centrum postupuje v súlade s procesmi Logistika, Odber vzorky, Evidencia a Triage pacienta, Monitoring a Predikcia, ktoré sa denne aktualizuje na webovom sídle NCZI.
- (6) Pacientovi je vygenerovaný jednoznačný identifikátor COVID-19-PASS a je mu v súlade s platnými procesmi naplánovaný dátum odberu, časové okno odberu a určené odberné miesto.
- (7) Pacient sa pred, počas a aj po odbere preukazuje platným jednoznačným identifikátorom COVID-19-PASS. V prípade potreby môže poverená osoba overiť identitu pacienta aj prostredníctvom jeho občianskeho preukazu.
- (8) Bez platného COVID-19-PASS nie je možné vykonať odber vzorky.
- (9) Pracovník odberného miesta po identifikácii pacienta nasníma cez mobilné zariadenie do aplikácie Moje zdravie pacientove COVID-19-PASS, následne nasníma čiarový kód odobratej vzorky. V systéme tak vznikne väzba medzi odobratou vzorkou a vyšetrovaným pacientom.

- (10) Vzorky sú odoslané na ÚVZ SR alebo do najbližšieho laboratória. Laboratória majú všetky informácie o odobratých vzorkách dostupné v laboratórnych systémoch.
- (11) Pacient je povinný pristupovať k registrácii zodpovedne¹.

Článok VIII

Indikácie testovania

Na MOM sa indikuje odber v nasledovných prípadoch:

- (1) všetky osoby s respiračnou infekciou, ak je mierny priebeh infekcie dlhší ako 4 dni a ak nie je známa etiológia resp. zdroj infekcie (ľudia bez domova a marginalizované rómske komunity, t.j. tie skupiny občanov, ktoré nie sú schopné dodržať minimálny hygienický štandard resp. sú s nízkou úrovňou epidemiologických štandardov, vrátane seniorov nad 65 rokov) (1),
- (2) pozitívna cestovateľská anamnéza a prítomnosť respiračných príznakov (1),
- (3) pacienti nad 65 rokov s respiračným infektom v zariadeniach sociálnych služieb alebo z krízovej linky (1),
- (4) v 3. fáze epidémie rodiny exponovaných zdravotníckych pracovníkov (2),
- (5) bežný alebo úzky kontakt u zdravotníckeho pracovníka (2),
- (6) psycho-sociálno-spirituálne tímy pracujúce v zdravotníckych zariadeniach a v ambulanciách (3),
- (7) deti s pozitívnou rodinnou anamnézou alebo cestovateľskou anamnézou a/alebo respiračnými príznakmi (2),
- (8) tehotná, ak nemá skrining na Covid-19 v poslednom období alebo pri dôvodnom podozrení dieťaťa, ktoré s ňou žije v spoločnej domácnosti (2),
- (9) pacienti s COVID-19 v domácom prostredí a majú sa dobre (3),

---

¹ Každá fyzická osoba je podľa § 51 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) povinná oznámiť neodkladne ošetrojúcemu lekárovi a ÚVZ SR alebo regionálnemu úradu verejného zdravotníctva všetky okolnosti dôležité na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení a poskytovať informácie dôležité pre epidemiologické vyšetrenie a posudzovanie ochorení vo vzťahu k vykonávanej práci. V prípade porušenia uvedenej povinnosti sa osoba dopustí priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z., za ktorý možno uložiť pokutu do 1 659 eur. Uvedenú povinnosť má osoba možnosť splniť aj tým, že nahlási potrebné údaje niektorým zo spôsobov uvedeným v tomto odbornom usmernení (napr. prostredníctvom aplikácie Moje zdravie).

(10) ozbrojené zložky MV SR a MO SR podľa špeciálne vypracovaného postupu (3).

Článok IX

Smerovanie pacienta po odbere na MOM

(1) Po odbere vykonanom na MOM je potrebné dodržiavať nasledovný postup:

- a) pacient dostane poučenie o nutnosti dodržiavať izolačný režim a informáciu o tom, ako obdrží výsledok,
- b) pacient je následne odoslaný na základe anamnézy a klinického stavu, buď
  1. domov, alebo
  2. na infektologickú ambulanciu, alebo
  3. ku všeobecnému lekárovi, alebo
  4. na centrálny príjem zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Článok X

Účinnosť

Toto odborné usmernenie nadobúda účinnosť 1. apríla 2020.

Marek Krajčí, v. r.

minister

Príloha č. 1 k Odbornému usmerneniu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti s chorobou COVID-19 spôsobenou koronavírusom SARS-CoV-2 pre poskytovanie klinickej mikrobiológie mobilným odberným miestom

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA MATERIÁLNO-TECHNICKÉ VYBAVENIE MOM na Covid-19

- (1) unimobunka / stanové stanovište pred vstupom do zdravotníckeho zariadenia, najlepšie lokalizovaná na voľnom priestranstve pre prejazd áut a testovanie z auta, trasovanie pre autá smer, usporiadanie áut,
- (2) označenie MOM s inštrukciami na odber,
- (3) unimobunka napojená na elektrinu a vodu (vykurovanie, klimatizácia, počítač),
- (4) notebook s mobilným internetom, event. s pripojením na wifi,
- (5) 2 ks chladničky alebo termoregulačné boxy alebo s teplomermi vo vnútri na monitorovanie teploty (1. čistá pre uchovávanie odberového materiálu, 2. tzv. "špinavá" pre uchovávanie odobratých vzoriek, obidve s udržiavaním teploty prostredia medzi 4-8 stupňov C),
- (6) umývateľný a dezinfikovateľný pracovný stôl,
- (7) 2 umývateľné a dezinfikovateľné stoličky,
- (8) sterilné nožnice na zalamovanie výterovej tyčinky sterilným spôsobom, ak je to nevyhnutné,
- (9) tablet na čítanie barkódov:
  - a) 2 kusy mobilného zariadenia s operačným systémom Android 9.0 a vyšším,
    - i. Rozmer displeja je 10 a viac palcov,
    - ii. Zariadenie má zadnú kameru s rozlíšením 8Mpx,
    - iii. Dátové pripojenie 3G, 4G alebo LTE,
    - iv. Rozhranie USB-C,
  - b) pripojenie každého mobilného zariadenia do siete internet prostredníctvom SIM karty s aktivovaným paušálom s neobmedzenými dátami,
  - c) 2 kusy prenosného nabíjacieho zariadenia (powerbank) s kapacitou 20000mAh, podporou rýchlo-nabíjania a výstupom 2,4A,
- (10) 2 kusy 1,5m kábel typu USB-C,

- (11) odberové sady, ktoré majú jednotlivé Barkódy z vonkajšej strany,
- (12) nesterilné gumené rukavice,
- (13) dezinfekčný gél na ruky,
- (14) jednorazové ústne lopatky,
- (15) dezinfekčný roztok,
- (16) emitná miska na spachtly,
- (17) stojany na skúmavky na testovanie,
- (18) stojany na skúmavky v chladničke a transportná taška,
- (19) 3 ks. stolíky a 5, prípadne 6 ks. stoličiek (1 stôl na odber anamnézy, 1 stôl na administratívu a 1 stôl na odber biologického materiálu)
- (20) papierové vreckovky,
- (21) kontajner na biologický odpad denne likvidovaný s označením nádoby a dvojitých vriec,
- (22) jednorazové utierky na ruky,
- (23) dekontaminačná miestnosť v prípade použitia nie jednorazového OOP,
- (24) odberový set.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OOP PRACOVNÍKOV MOM na Covid-19

- (1) vonkajší pár rukavíc,
- (2) vnútorný pár rukavíc,
- (3) kombinéza,
- (4) ochrana očí (okuliare, respektíve ochranný štít),
- (5) tvárový respirátor FFP3, ale nie bez výdychového ventilu resp. ak bude štít tak FFP2 + chirurgická maska.

Príloha č. 2 k Odbornému usmerneniu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v súvislosti s chorobou COVID-19 spôsobenou koronavírusom SARS-CoV-2 pre poskytovanie klinickej mikrobiológie mobilným odborným miestom

MOM ku dňu 30.03.2020

- (1) Zdravotnícke zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti zaradené do plánu hospodárskej mobilizácie:
- a) Univerzitná nemocnica Bratislava – Nemocnica akademika Ladislava Dérera, Limbová 2645/5, 831 01 Bratislava,
  - b) Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Rastislavova 785/43, 040 01 Košice,
  - c) Univerzitná nemocnica Martin, Kollárova 4248/2, 036 01 Martin.
- (2) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý je držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická mikrobiológia:
- a) Alphamedical Novapharm (Železničná nemocnica) Šancová 110, 831 04 Bratislava,
  - b) Medirex, Novozámocká 67, 949 05 Nitra-Horné Krškany
  - c) Medirex, Galvaniho 17/C, 1. poschodie, 821 04 Bratislava,
  - d) Medirex, Duklianskych hrdinov 34, 901 22 Malacky,
  - e) Medirex, Magnezitárska 2/B, 040 13 Košice.